

Broj: 01-07-3-495/23JM
Mostar: 14.rujan. 2023 godine

FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA
Hamdije Čemerlića 2,
71000 Sarajevo,

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

- Zastupnički dom Parlamenta FBiH
- Dom naroda Parlamenta FBiH
- Nadležna radna tijela

Hamdije Kreševljakovića 3,
Sarajevo 71000

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primijeno:		18-09-2023	
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	-02-	1810	/23

PREDMET: Reagiranje na na Nacrt Zakona o jakim alkoholnim pićima

VEZA: Nacrt Zakona o jakim alkoholnim pićima

Poštovani,

ovim putem Vam se obraćamo povodom nekih otvorenih pitanja u Nacrtu Zakona o jakim alkoholnim pićima (u daljnjem tekstu: Nacrt Zakona) koji je upućen u parlamentarnu proceduru Zastupničkom domu Parlamenta FBiH.

1. Nadležnost za postupanje

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, (u daljnjem tekstu: Institut), nadležan je za vođenje upravnih postupaka za stjecanje, održavanje, promet i prestanak prava iz oblasti industrijskog vlasništva. U ta prava, pored ostalih, spadaju patent, žig, industrijski dizajn i oznake zemljopisnog podrijetla. Nadležnosti Instituta propisane su člankom 7. Zakona o osnivanju Instituta (Sl. glasnik BiH br. 43/04) u kojem stoji:

"Institut je mjerodavan za obavljanje stručnih i upravnih poslova u području intelektualnog vlasništva i to za: a) područje zaštite industrijskog vlasništva, b) područje zaštite autorskih i srodnih prava, c) područje zaštite intelektualnog vlasništva. aa) Poslovi u području zaštite industrijskog vlasništva odnose se na: • vođenje upravnog postupka za stjecanje, održavanje, promet i prestanak prava na patent, robni i uslužni žig, industrijski dizajn i geografsku oznaku,

WEB: www.ipr.gov.ba; e-mail: info@ipr.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@ipr.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured direktora i zamjenika direktora +387 36 33 43 82 (Mostar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, lamela C – 3.sprat; e-mail: sarajevo@ipr.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13/3; e-mail: banjaluka@ipr.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 61 80 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

sukladno odredbama međunarodnih konvencija, ugovora i sporazuma kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina i zakona i provedbenih propisa kojima se uređuje ova materija". Temeljem navedenog, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je na 75. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 7. travnja 2010. godine, i na 46. sjednici Doma naroda, održanoj 28. svibnja 2010. godine, usvojila je Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla (Sl. glasnik BiH 53/10).

Ovo naglašavamo iz razloga što je u članku 32. Nacrta Zakona o jakim alkoholnim pićima propisano: „postupak za registraciju geografskih oznaka jakih alkoholnih pića pokreće se zahtjevom koji se podnosi Agenciji za sigurnost hrane u skladu sa posebnim propisom”.

S obzirom na ranije navedeno jasno je kome je Parlamentarna skupština BiH dodijelila nadležnost za postupanje u predmetnim stvarima, pa je ovakav prijedlog zakonskog rješenja suprotan citiranoj zakonskoj odredbi Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo BiH.

2. Zakonitost postupka za stjecanje prava

Nadalje, u citiranoj odredbi poziva se na poseban propis. Pretpostavljamo da se radi o Pravilniku o definiranju, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti geografskih oznaka jakih alkoholnih pića (Sl. glasnik BiH br. 81/12). Ovdje smo dužni naglasiti da je ovim Pravilnikom propisan postupak stjecanja određenog prava koje se naziva **geografska oznaka** i koje predstavlja isključivo pravo nositelja (u ovome slučaju i ovlaštenih korisnika) na korištenje zaštićenog znaka u gospodarskome prometu. Najvažnije imovinskopravno ovlaštenje nositelja ovog prava je: zabraniti svim drugima neovlašteno korištenje zaštićenog (registriranog) znaka u prometu.

Iz prednjeg jasno proizlazi da postupak stjecanja geografske oznake predstavlja isključivu zakonsku materiju u smislu članka 2. Zakona o upravnom postupku BiH (Sl. Glasnik BiH br. (Službeni glasnik BiH, 29/02, 1204, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) koji propisuje da se pojedina pitanja postupka za određenu upravnu oblast mogu samo izuzetno, **posebnim zakonom**, urediti drugačije nego što su uređena ovim zakonom, ako je to nužno za drugačije postupanje u tim pitanjima, s tim da ne mogu biti protivna načelima ovog zakona. Također važno je istaći da u predmetnome Pravilniku nisu propisane odredbe o provedbi prava, pa je u praksi tako stečeno pravo neprovedivo. Takvo pravo u pravnoj teoriji naziva se *mrtvo* pravo.

3. Nedostaci u tekstu Nacrta Zakona

U ovom dijelu posebno će mo se osvrnuti na neke nedostatke teksta Nacrta Zakona:

- a) Prije svega valja istaći da definicija **geografske oznake** iz članka 3. i članka 26. Nacrta zakona ne podudaraju, što može dovesti do različitih tumačenja područja zaštite geografske oznake.
- b) Člankom 28. Nacrta Zakona propisuje se odnos geografske oznake i žiga bez da se definira što predstavlja žig, što predstavlja geografska oznaka i kakvi su mogući međusobni odnosi ova dva prava industrijskog vlasništva, koja institucija vodi postupke za poništenje prava, odbijanje prijava i na kojim osnovama. Napminjemo da je u svemu ovome jako važan

međunarodnopravni karakter ovih prava pa je tako Bosna i Hercegovina članica 23 međunarodne konvencije aranžmana i protokola koji se odnose na oblast intelektualnog vlasništva. Od tih 23 međunarodna akta 6 se direktno odnosi na materiju žigovnog prava i prava koje se naziva oznaka izvornosti i geografska oznaka.

- c) Člankom 31. stavak 1. Nacrta Zakona propisano je da *geografska oznaka mora da bude registrovana da bi se **upotrebljavala** i da bi **uživala pravnu zaštitu***. Geografska oznaka kao pravo u smislu međunarodnih konvencija i domaćeg zakonodavstva predstavlja neobaveznu oznaku na proizvodima stoga je pogrešna konstatacija da je za *upotrebu* potrebna registracija. Kada je u pitanju *uživanje pravne zaštite* tj. provedba prava, registracija je nužna naprosto zato što nije moguće provoditi nepostojeće pravo. Ovdje je ponovno potrebno upozoriti na činjenicu da Pravilnikom o definiranju, opisivanju, prentiranju, označavanju i zaštiti geografskih oznaka jakih alkoholnih pića nije propisan nikakav oblik zaštite (građanskopravna zaštita, krivičnopravna zaštita, carinske mjere, inspekcijski nadzor...), stoga su prava stečena postupkom koji je propisan ovim Pravilnikom neprovediva.

S poštovanjem,

ravnatelj
Josip Merdžo

DOSTAVLJENO:

- Naslovu
-a/a